

Stockholm den 25 mars 2013

Svea hovrätt
Box 2290
103 17 Stockholm

**Mål nr. T 10558-12, Daniel Ståhl ./. Rikspolisstyrelsen, angående
diskrimineringsersättning**

Yttrande

Med anledning av Rikspolisstyrelsens (RPS) yttrande den 22 februari 2013 får vi anföra följande.

Återkallande av yrkande

1. Daniel Ståhl återkallar yrkandet om att mellandom ska överklagas särskilt (p. 2 i aktbilaga 3 i hovrätten).
2. I övrigt vidhåller Daniel Ståhl vad han tidigare anfört i fråga om preskription.

Angående preskription

Preskriptionsbestämmelsens syfte

3. RPS anför i sitt yttrande att tingsrättens tolkning av preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen (2008:567, DL) innebär en klarare och mer lättillämpad ordning än den tolkning som Daniel Ståhl förespråkar.
4. Tingsrätten har gjort en formell bokstavstolkning av regeln om preskription i 6 kap. 6 § DL och enligt Daniel Ståhls mening kan det starkt ifrågasättas

om en sådan tolkning verkligen innebär en mer lättillämpad och förutsägbar ordning. Eftersom det inte finns något förarbetsuttalande till den nuvarande DL som stödjer tingsrättens tolkning har man istället lutat sig mot uttalanden till 14 § lagen (1979:1118) om jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet, en lag som upphävdes för nästan 20 år sedan (1 januari 1992).

5. Istället för att tolka bestämmelsen utifrån utdaterade förarbetsuttalanden torde det vara lämpligare och mer förutsägbart att tolka 6 kap. 6 § DL i ljuset av dess syfte.
6. Daniel Ståhl vidhåller således att en mer lättillämpad och förutsägbar ordning är att tolka preskriptionsbestämmelsen utifrån lagstiftarens syfte – att ge den enskilde en rimlig tid inom vilken talan måste väckas. Denna får inte vara för snäv med risk för att den sökande riskerar lida någon rättsförlust (se prop. 2002/03:65 s. 170 och prop. 2001/2002:27 s. 83, jfr p. 10 i aktbilaga 3).
7. Mot bakgrund av syftet med bestämmelsen är det orimligt att den påtalade handlingen ska anses ha företagits vid ett internt möte hos RPS, dvs. vid en tidpunkt som en sökande omöjlig kunde ha varit medveten om och när omfattningen av diskrimineringen inte gick att bedöma.
8. En formell bokstavstolkning av 6 kap. 6 § DL riskerar därför också att undergräva hela syftet med regeln och får till konsekvens att den enskilde inte i tillräcklig mån får möjlighet att tillvarata sina lagstadgade rättigheter.
9. Daniel Ståhl vill även upprepa att stöd finns i praxis för att frångå en strikt bokstavstolkning av preskriptionsbestämmelsen för att undvika orimliga konsekvenser och få en klar och lättillämpad ordning (NJA 2012 s. 452, jfr p. 18 i aktbilaga 3).
10. Mot bakgrund av detta vidhåller Daniel Ståhl att den påtalade handlingen ska anses utgöras av den sista handlingen som avslutar ansökningsförfarandet. Först då kan en sökande börja undersöka om denne har blivit missgynnad och i så fall i vilken omfattning.

Effektivitetsprincipen

11. RPS menar i sitt yttrande att effektivitetsprincipen inte kräver att en påstått diskriminerad ska ha fått kännedom om eventuell diskriminering och dess omfattning för att en preskriptionsfrist ska börja löpa.
12. Den EU-rättsliga effektivitetsprincipen innebär att processuella bestämmelser inte får medföra rättsförlust för den enskilde för att det var omöjligt eller orimligt svårt för den som utsatts för diskrimineringen att bedöma omfattningen av densamma (jfr p. 20 i aktbilaga 3).
13. Att den påtalade handlingen fastställs till en tidpunkt som inte är känd för den sökande gör det emellertid orimligt svårt för denne att bedöma omfattningen av diskrimineringen. Det är då inte ens känt för den sökande att denne blivit missgynnad, än mindre i vilken omfattning. En syftestolkning av preskriptionsregeln i DL skulle således även ligga i linje med effektivitetsprincipen.

RPS har uppmanat de sökande att inte kontakta RPS

14. När det gäller frågan om att RPS uppmanat sökande att inte kontakta RPS angående antagningen (p. 37 i aktbilaga 3) menar RPS i sitt yttrande att det är en ny omständighet som inte lagts fram i tingsrätten. RPS inställning är att påståendet inte kan vitsordas och påstår att även om en sådan uppmaning skulle ha getts till de sökande, kan det inte ges innebörden att Daniel Ståhl förhindrats att utöva sin rätt enligt 2 kap. 8 § DL att begära ut uppgifter.
15. Enligt Daniel Ståhls mening är påståendet ett bevisfaktum till styrkande av att han inte kunnat bedöma omfattningen av den diskriminering han utsattes för i samband med sin ansökan till Polishögskolan förrän antagningsförfarandet var avslutat. Nya bevisfakta hindras inte av 50 kap. 25 § tredje stycket rättegångsbalken (1942:7409) (jfr t.ex. Fitger m.fl., Rättegångsbalken (oktober 2012, Zeteo), kommentaren till 50 kap. 25 § tredje stycket).
16. Omständigheterna kring framläggandet av påståendet var följande. Faktumet kom fram först efter meddelandet av tingsrättens mellandom då

en av de sökande reagerade på tingsrättens formulering om att han inte i praktiken saknat möjlighet att vidta de utredningsåtgärder som krävts för att ta ställning till om talan skulle väckas eller ej (s. 9). Han uttryckte då att RPS uppmanat de sökande att inte ta kontakt med RPS innan hela förfarandet var avslutat.

17. Det är i sammanhanget av betydelse att den sökande befinner sig i en beroendeställning i förhållande till utbildningsanordnaren, inte minst eftersom den sökanden ofta, pga. hård konkurrens, är tvungen att söka till Polishögskolan upprepade gånger. Den sökande har således ett starkt intresse av att "hålla sig väl" med utbildningsanordnaren och inte framställa begäranden som, från den sökandes synvinkel, kan äventyra framtida chanser att erbjudas en plats på utbildningen.
18. Daniel Ståhl anser således att uppmaningen att inte kontakta RPS är ytterligare ett bevisfaktum som kan läggas till det faktum att RPS vägrat lämna ut handlingar och därigenom förhindrat de sökande att få insyn i processen. Detta, i sin tur, styrker att Daniel Ståhl omöjligtvis kunde ha bedömt omfattningen av det missgynnande han utsatts för än idag eller i vart fall tidigast när hela antagningsförfarandet var avslutat.
19. Daniel Ståhl vill i detta sammanhang även tillägga att det saknar betydelse om en begäran gällande den sökandes rätt att få del av uppgifter framställs med stöd av DL eller 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (1949:105, TF). Detta eftersom utbildningsanordnaren i det här fallet har offentlig huvudman och därför alldeles oavsett DL har en skyldighet att lämna ut allmänna handlingar i enlighet med offentlighetsprincipen (prop. 2007/08:95 s. 212 och 510 f, jfr p 12 i aktbilaga 22 i tingsrätten). Den som begär ut allmänna handlingar har dessutom anonymitetsskydd enligt 2 kap. 14 § tredje stycket TF.
20. Det faktum att inga handlingar lämnades ut då Centrum för rättvisa framförde sin begäran enligt TF får anses tala för att det saknades anledning för Daniel Ståhl att begära ut uppgifter enligt 2 kap. 8 § DL.
21. Det torde således inte vara avgörande vilken bestämmelse en sökande lutar sig mot eller huruvida det framgår i vems namn handlingarna begärs ut. Detta eftersom skyldigheten att lämna ut handlingar är densamma

oavsett om begäran sker enligt TF eller DL. Det saknar således betydelse att Daniel Ståhls ombud begärde ut ansökningshandlingarna och att detta gjordes med stöd av TF och inte DL.

Som ovan

Clarence Crafoord

Anna Rogalska Hedlund